

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

164. An si Sacerdos ante Missam confessus est, & postea celebrando peccatum mortale in confessione oblitum in mentem venerit, utrum teneatur in tali casu elicere actum doloris & contritionis de illo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

lib. 29. n. 4. sect. 1. num. 105. tenet opinionem Hen- riques, etiam quoad laicum ad linteum altaris pa- ratum communicare.

RESOL. CLXIV.

An si Sacerdos ante Missam confessus est, & postea celebrando peccatum mortale in confessione oblitum in mentem venerit s; utrum teneatur in tali casu elicere actum doloris & contritionis de illo peccato?

Et cursum deducitur, quod quamvis quis in Paschate tenetur confiteri, tamen si non habet copiam Confessarii, non tenetur conteri. Ex part. 2. tract. 14. Resol. 48.

non tenetur conteri. Sic, & in nostro casu. Ergo, &c. Ex dictis patet responso ad rationes contrariæ sententiæ.

RESOL. CLXV.

An Sacerdos, qui post confessionem recordatur in Altari de aliquo peccato oblito, teneatur de illo conteri ante sumptionem Communionis?

Et reprobatum illa sententiâ, quod qui per oblivionem omisit aliquod peccatum in confessione, & postea de illo recordatus fuerit, non tenetur illud confiteri antequam celebret, sed in tempore, quo præceptum affirmativum confessionis obligat per se, semel in anno. Ex part. 5. tract. 14. & Misc. 2. Res. 5.

§. 1. Hanc questionem non inveniò apud multos, & sæpius in praxi potest occurrere. Affirmativam sententiâ ex Medina, Suarez, & de Grassis, docuit Valerius Reginaldus in praxi tom. 2. lib. 5. c. 5. sect. 3. num. 9. quia necessarium est de peccatis penitere, sicut & confiteri, non solum ad finem consequendi eorum remissionem, sed etiam ad impletionem præcepti, ad quam non sufficit sola virtualis peccati detestatio.

2. Sed contrariam sententiâ probabilem etiam esse censui his diebus de hoc casu interrogatus. Dico igitur, eum qui iustificatus fuit per penitentiam virtuales, nec recordatus alicuius peccati mortalis, non teneri ad elicendum actum contritionis, postquam peccatum illud venerit in mentem, nisi forte velit confiteri iterum, aut nisi alio titulo teneatur elicere actum contritionis: & ita in simili casu docuit Vasquez in 3. part. tom. 4. quest. 86. art. 2. dub. 2. num. 11.

3. Probatum hæc opinio. Primò, quia contritio est necessaria ad culpæ, & peccati remissionem, sed illud peccatum oblitum jam in confessione virtualiter fuit verè remissum. Ergo, &c. Nec valet dicere, quòd fuit remissum cum obligatione, quòd si in mentem venerit, ille qui confessus fuit, teneatur de illo formaliter iterum elicere actum contritionis. Nam respondeo, hæc obligationem non consistere, imò apparet contrarium, nam de jure naturæ quis tenetur ad formalem penitentiam, ut iustificetur & reconcilietur Deo. Hic autem jam fuit iustificatus, & reconciliatus Deo per penitentiam virtuales. Ergo, &c. De jure verò positivo divino nulla talis obligatio apparet. Nam ubi in Scriptura dicitur penitentiam esse necessariam, fit sermo de peccatoribus. Imò Luca 15. dicitur, justum non egere penitentia. Adde quòd in nova lege nullum est præceptum divinum merè positivum, præter præcepta circa Sacramentorum susceptionem: de jure autem positivo humano non potest extare tale præceptum: nam Ecclesia non potest præcipere actus internos. Ergo non apparet, unde & quo jure extet hoc præceptum in nostro casu.

4. Potest igitur Sacerdos tunc sequi Missam inceptam, & non elicere actum contritionis, sed postea confiteri suo tempore peccatum illud oblitum, & tunc de illo atteri, vel conteri. Nec valet dicere, ut quidam Theologus olim de hoc casu, interrogatus aiebat, quòd Sacerdos, cum teneatur in nostro casu confiteri, teneatur etiam conteri: nam hoc, salva pace, falsum est; non enim quoties quis tenetur confiteri, tenetur etiam conteri. Et sic, ait Filiucius tom. 1. tract. 6. cap. 8. num. 209. ex communi sententiâ DD. quis in Paschate tenetur confiteri, & tamen si non habet copiam Confessarii,

§. 1. Negativam sententiâ docui in part. 2. tract. 14. de celebratione Missarum. * Resol. 48. pro qua auctorem in terminis illam tenentem non adduxi: tunc verò ad tollendos omnes scrupulos illum adducam, & is est Jacobus Granado in 3. part. D. Thome, controvers. 6. tract. 10. disputat. 7. num. 14. & Joannes Præpositus in 3. part. quest. 80. art. 5. dub. 3. n. 15. ubi sic ait: Adverte, quòd dictum est de contritione elicenda, intelligi de eo, qui postquam peccavit non est confessus: nam si aliquis sit legitime confessus, qui in confessione ex oblivione, vel justa de causa aliquod peccatum non explicuit, non tenetur elicere contritionem de illo peccato, quo casu potest communicare antequam præmittat confessionem & absolutionem illius peccati, quia per præcedentem confessionem & absolutionem, illius peccati remissionem est consecutus, quamvis indirectè sit in statu gratiæ. Unde ex eo capite non tenetur conteri, nec potest assignari aliud caput, ex quo obligetur eo casu ad elicendam contritionem. Ita ille. Sed hanc sententiâ tunc ego admitto, quando talis non posset confiteri: ut si, v. g. dicat Missam, & recordetur peccati obliti, tunc enim non tenetur elicere actum contritionis, ut diximus loco citato; secus autem si de peccato oblito in præterita confessione recordetur in tempore, quo sine scandalo possit de illo confiteri ante communionem: nam tunc tenetur præmittere confessionem de illo peccato, licet per aliam confessionem indirectè absolutus, & de illo atteri, seu conteri, in posteriori hac confessione. Et ratio est, quia præceptum præmittendæ confessionis, quando est conscientia peccati mortalis, amplè est accipiendum in gratiam hujus Sacramenti, quæ ei debetur, præsertim quòd quodammodo gravet conscientiam peccatum illud, quamdum est obligatio illud confitendi. Unde ex his patet reprobandam esse sententiâ Petri Cornejo tom. 2. in 3. part. D. Thome, tract. 4. quest. 80. disput. univ. dub. 3. num. 3. ubi tanquam probabile admittebat, quòd qui per oblivionem omisit aliquod peccatum in confessione, & postea de illo recordatus fuerit, non teneri illud confiteri, antequam iterum celebret, sed in tempore, quo præceptum affirmativum confessionis obligat per se semel in anno, quia ideo præcipitur confessio ante communionem quando est conscientia peccati mortalis, quia probatio requisita ab Apostolo non debet relinqui iudicio proprio, sed Confessoris; at iste, de quo loquimur, est in gratia iudicio Confessoris: ergo non est præcepta ei nova confessio. Verùm hæc opinio in nostra Inquisitione Hispanica fuit per edictum particulare deleta, licet alioquin memoria ejus auctoris sit omni laude dignissima, cum fuerit vir doctiss. inter Theologos Salmanticensis sui temporis.

* Quæ hic est Res. antecedens, & in Res. seq. & infra in Res. 181. §. ult. signanter paulo post iurium, à verf. Pero.

Sup. hoc, & sequentibus in hac Res. laicè supra in Res. 143. & in aliis ejus primæ annotationis, & signanter cum eo sem Cornejo hic citato, in ejus §. Nec hic, & in alio §. ejus annot.